

Supažindinti
Seimo narius

Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininkas

Viktoras PRANCKIETIS

Seimo kanceliarijoje GAUTA
2019-06-04 Nr. G-2019-4754

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA

Lietuvos Respublikos Seimui

2019-06-04 Nr. 192-2654

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO SUTIKIMO PATRAUKTI SEIMO NARI
BAUDŽIAMOJON ATSAKOMYBĖN IR KITAIP SUVARŽYTI JO LAISVĘ**

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Vilniaus valdyboje atliekamas ikiteisminis tyrimas Nr. 02-7-00012-16 dėl piktnaudžiavimo, apgaulingos apskaitos tvarkymo, prekybos poveikiu, dokumento suklastojimo, papirkimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau - BK) 228 straipsnio 1 ir 2 dalis, 222 straipsnio 1 dalį, 226 straipsnio 1 dalį, 300 straipsnio 1 dalį, 227 straipsnio 1 dalį. Ikteisminį tyrimą kontroliuoja Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras.

Ikteisminiame tyrime Nr. 02-7-00012-16 surinkti duomenys leidžia pagrįstai manyti, kad Petras Gražulis, dirbdamas Lietuvos Respublikos Seimo nariu, būdamas valstybės tarnautoju (valstybės politiku), siekdamas turtinės naudos, nesant kyšininkavimo požymių, laikotarpyje ne vėliau kaip nuo 2015 m. gegužės 18 d. iki 2017 m. vasario 13 d. piktnaudžiavo Seimo nario tarnybine padėtimi, dėl ko didelės žalos patyrė valstybė.

Nusikalstama veika įvykdyta tokiomis aplinkybėmis.

P. Gražulis, veikdamas tiesiogine tyčia, turėdamas įstatymais suteiktas Seimo nario teises, pareigas, įgaliojimus (tame tarpe pagal Lietuvos Respublikos Seimo statuto (toliau – Seimo statuto) 12 straipsnį turėdamas pareigą susitikinėti su rinkėjais ir juos informuoti apie savo veiklą, kviešti susitikimuose dalyvauti valstybės institucijų, įstaigų pareigūnus, nagrinėti gautus rinkėjų pasiūlymus, pareiškimus, skundus, pagal Seimo statuto 9 straipsnio 1 dalies 11 punktą turėdamas teisę kreiptis su paklausimais į valstybės institucijų vadovus ir pateikti jiems klausimų, pagal Seimo statuto 14 straipsnio 1 dalį turėdamas teisę reikalauti, kad jį neatidėliojant priimtų įmonėse, įstaigose ir organizacijose jo veiklos klausimais ir pateiktą reikiamą informaciją) pasinaudojo Seimo nario tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais ir savanaudiškais tikslais - siekdamas turtinės naudos ir tuo pažeisdamas Seimo statuto 18 straipsnio nuostatas, draudžiančias Seimo nario mandata naudoti ne pagal paskirtį, tai yra ne Tautos, valstybės ir rinkėjų interesais, įpareigojančias gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją (toliau – Konstituciją) ir įstatymus, įpareigojančias vengti interesų konflikto tarp Seimo nario privačių interesų ir jo pareigų atstovauti visuomenės interesams, pažeisdamas Seimo statuto 15 straipsnio 4 dalies ir Konstitucijos 60 straipsnio nuostatas, nustatančias, kad Seimo nario darbas atlyginimas iš valstybės biudžeto, Seimo narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už kūrybinę veiklą, veikė Uždaros akcinės bendrovės (toliau - bendrovė) „Judex“ interesais ir atliko šiuos žemiau nurodytus veiksmus.

P. Gražulis, veikdamas bendrovės „Judex“ generalinio direktoriaus Rimanto Kičo ir tos pačios bendrovės komercijos direktorės Patricijos Pachomovaitės prašymu, gavęs duomenų, kad Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos duomenimis bendrovės „Judex“ produkcijoje, eksportuojamoje į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį Ribotos atsakomybės bendrovei „Transalko“ nustatytas pažeidimas - aptikta bakterija – *Listeria monocytogenes*, 2015 m. liepos 6 d. apie 12 val. 09 min. ir 2015 m. liepos 7 d. apie 10 val. 17 min. vykusių telefoninių pokalbių metu kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, esančios adresu: Siesikų g. 19, Vilnius, direktorių J. Milių ir jo paprašė veikti UAB „Judex“ interesais, patarti, ar duoti kyšį Rusijos pareigūnams, kartu nuvykti, susitikti ir pasikalbėti su Rusijos

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 5A, LT-01515 Vilnius.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288603320.

tel. (8 5) 266 2305, faks. (8 5) 266 2317, el. p. generaline.prokuratūra@prokuraturos.lt

Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovu, kad dėl Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos pareigūnų bendrovės „Judex“ produkcijoje aptiktos bakterijos bendrovei „Judex“ nebūtų uždrausta eksportuoti produkciją į Rusiją ir Baltarusiją.

P. Gražulis, siekdamas, kad bendrovei „Judex“ dėl pažeidimų nebūtų uždrausta eksportuoti produkciją į Rusiją ir Baltarusiją, kartu su bendrovės „Judex“ komercijos direktore P. Pachomovaite, 2015 m. liepos 8 d. (tiksliau ikiteisminio tyrimo metu nenustatytu laiku) nuvyko į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį (tiksliau ikiteisminio tyrimo metu nenustatytoje vietoje) ir kreipėsi į Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovą Andrejų Ivanovą bei su juo susitarė, kad A. Ivanovas veiks bendrovės „Judex“ interesais.

P. Gražulis, žinodamas, kad 2015 m. rugpjūčio 4 d. Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Kauno teritoriniame skyriuje tiriamoje bendrovės „Judex“ paukštinės produkcijoje aptikta bakterija - Listerija monocytogenes, žinodamas, kad Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Kauno skyriaus pareigūnai bendrovės „Judex“ produkcijai negali išduoti sertifikato, 2015 m. rugpjūčio 4 d. apie 10 val. 25 min. ir 2015 m. rugpjūčio 4 d. apie 10 val. 32 min. vykusių telefoninių pokalbių metu kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorių J. Milių ir jo paprašė duoti Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Kauno skyriaus viršininkui Ričardui Petriui Kliučinskui, kuris nesant produkcijos tyrimo protokolo atsisakė išduoti sertifikatą, nurodymą - išduoti bendrovės „Judex“ eksportuojamai produkcijai sertifikatą.

P. Gražulis 2015 m. rugpjūčio 20 d. apie 13 val. 48 min. vykusio telefoninio pokalbio metu kreipėsi į Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Kauno teritorinio skyriaus vedėją Vytautą Pamakštį, kurį informavo, kad dažniausiai iškilusias problemas sprendžia su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriumi J. Miliumi, o dėl produkcijos eksporto į Kaliningradą susitarė su Rusijos pareigūnais, kad jie į pažeidimus nereaguos. P. Gražulis neteisėtai paprašė V. Pamakščio, kad apie tyrimų metu bendrovės „Judex“ produkcijoje nustatytus pažeidimus juos informuotų, tačiau nustatytų pažeidimų į produkcijos tyrimo protokolus neįrašytų, nes tada veterinarijos tarnybai labai sunku išduoti sertifikatą.

P. Gražulis, 2015 m. spalio 5 d. apie 11 val. 02 min. vykusio telefoninio pokalbio metu iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus J. Milies sužinojęs, kad iš Rusijos Federacijos gautas raštas dėl bendrovės „Judex“ produkcijoje nustatytų ženklinimo pažeidimų, 2015 m. spalio 5 d. apie 15 -- 16 val. (kartu su bendrovės „Judex“ darbuotojais) ir 2015 m. spalio 12 d. apie 15 val. 55 min. nuvyko į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybą, esančią Siesikų g. 19, Vilnius, kur kreipėsi į J. Milių, kad padėtų pasiaiškinti Rusijos Federacijos pareigūnams dėl bendrovės „Judex“ produkcijoje nustatytų ženklinimo pažeidimų, 2015 m. spalio 19 d. vykusių telefoninių pokalbių metu (su A. Ivanov ir P. Pachomovaite) suorganizavo Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovo A. Ivanovo ir bendrovės „Judex“ komercijos direktorės P. Pachomovaitės susitikimą dėl bendrovės „Judex“ produkcijoje nustatytų ženklinimo pažeidimų, siekiant, kad dėl nustatytų pažeidimų bendrovei „Judex“ nebūtų uždrausta eksportuoti produkciją į Rusiją ir Baltarusiją ir 2015 m. spalio 21 apie 16 val. 28 min. vykusio telefoninio pokalbio metu pasiūlė P. Pachomovaitei, jog A. Ivanovui, už pastarojo veikimą bendrovės „Judex“ interesais būtų neteisėtai perduoti pinigai (anksčiau aptarta suma).

P. Gražulis, 2015 m. spalio 30 d. apie 8 val. 12 min. ir apie 8 val. 21 min. vykusių telefoninių pokalbių metu kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Kauno skyriaus viršininką R. P. Kliučinską, 2015 m. spalio 30 d. 8 val. 18 min. ir 2015 m. lapkričio 3 d. apie 11 val. 13 min. vykusių telefoninių pokalbių metu kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorių J. Milių ir jų paprašė, kad jie į antrą Rusijos Federacijos raštą dėl bendrovės „Judex“ produkcijoje nustatytų ženklinimo pažeidimų atsakytų vienu raštu arba duotų tokį patį atsakymą.

P. Gražulis, tikslu, kad Rusijos Federacijos pareigūnai trečią kartą bendrovės „Judex“ produkcijoje neužfiksuotų pažeidimo ir bendrovei „Judex“ neuždraustų eksportuoti produkcijos į Rusiją ir Baltarusiją, 2015 m. lapkričio 13 d. apie 15 val. 44 min. ir 2015 m. lapkričio 15 d. apie 18

val. 41 min. vykusių telefoninių pokalbių metu pasiūlė P. Pachomovaitėi nuvykti pas Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovą A. Ivanovą ir paprašyti, kad pastarasis ją supažindintų su laboratorijos vadovu, 2015 m. lapkričio 15 d. apie 19 val. 17 min. vykusio telefoninio pokalbio metu P. Pachomovaitėi pasiūlė vykstant į Kaliningradą vežtis 500 eurų, 2015 m. lapkričio 15 d. apie 19 val. 19 min. telefoninio pokalbio metu R. Kičiui pasiūlė per P. Pachomovaitę, jeigu ją supažindins su Kaliningrado laboratorijos vadovu, pastarajam neteisėtai duoti 500 eurų.

P. Gražulis, žinodamas, kad bendrovė „Judex“ nesilaikydama ženklinimo reikalavimų fasuoja žuvies produkciją, 2015 m. lapkričio 23 d. apie 19 val. 35 min. vykusio telefoninio pokalbio metu pasiūlė R. Kičiui toliau fasuoti žuvies produkciją ir vykdydamas pažadą R. Kičiui, 2015 m. lapkričio 24 d. apie 14 val. 30 min. kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorių J. Milių bei su juo susitarė, kad Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnyba leis bendrovei „Judex“ išsiparduoti fasuotą žuvies produkciją, kurios tiekimas rinkai Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Kauno skyriaus pareigūnų buvo uždraustas.

P. Gražulis 2015 m. lapkričio 25 d. apie 9 val. 27 min. nuvyko į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybą, esančią Siesikų g. 19, Vilnius, kur kreipėsi į Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorių J. Milių ir kartu su R. Kičiu konsultavosi dėl žuvies produkcijos fasavimui keliamų reikalavimų.

Taip veikdamas bendrovės „Judex“ interesais, P. Gražulis savo ir kitų asmenų – Ernesto Lukoševičiaus, Jovitos Begonytės naudai iš šios bendrovės gavo turtinę naudą:

- laikotarpyje nuo 2015 m. gegužės mėn. 18 d. iki 2017 m. vasario 13 d. neatlygintinai naudojosi bendrovės „Judex“ pagal lizingo sutartį už 32 000 eurų įsigytu automobiliu „Lexus GS 450H“, identifikacinis Nr. JTHBS1BL205000292, valstybinis Nr. HRS 697;

- laikotarpyje nuo 2015 m. gruodžio 9 d. iki 2016 m. balandžio 27 d. 23 kartus neatlygintinai naudojosi Uždaro akcinės bendrovės „Statoil Fuel and Retail Lietuva“ kuro mokėjimo kortelėmis (Nr. 70442050905600015; Nr. 704422100000118767; Nr. 70442100000118759; Nr. 704487000978000031) išduotomis bendrovei „Judex“ ir už bendrovės „Judex“ lėšas (sau ir J. Begonytei) įsigijo viso 1 096,25 litrus kuro už 1 101,31 eurus;

- laikotarpyje nuo 2015 m. rugsėjo 2 d. iki 2015 m. rugsėjo 3 d. neatlygintinai, kartu su Ernestu Lukoševičiumi, pasinaudojo 2015 m. rugpjūčio 31 d. už bendrovės „Judex“ 754 eurus nupirktais skrydžio iš Vilniaus į Stokholmą ir iš Stokholmą į Vilnių bilietais;

- laikotarpyje nuo 2016 m. sausio 6 d. iki 2016 m. sausio 8 d. neatlygintinai pasinaudojo 2015 m. gruodžio 15 d. už bendrovės „Judex“ 348 eurus nupirktais skrydžio iš Kauno į Londoną ir iš Londono į Kauną bilietais;

- 2016 m. liepos 27 d. neatlygintinai pasinaudojo 2016 m. liepos 26 d. už bendrovės „Judex“ 59 eurus nupirktu skrydžio iš Vilniaus į Kijevo bilietu;

- laikotarpyje nuo 2015 m. rugsėjo 25 d. iki 2016 m. kovo 11 d. per keturis kartus (2015 m. rugsėjo 25 d., 2015 m. lapkričio 3 d., 2016 m. sausio 22 d. ir 2016 m. kovo 11 d.) gavo pagal P. Gražulio prašymą iš bendrovės „Judex“ banko sąskaitos per P. Pachomovaitės banko sąskaitą R. Kičo pervestus viso 1 800 eurus.

Tokiais savo neteisėtais veiksmais, tai yra siekdamas ir neatlygintinai gaudamas iš bendrovės „Judex“ turtinę naudą, veikdamas šios bendrovės interesais ir neleistinai kišdamasis į kitų valstybės tarnautojų – J. Miliaus, R. P. Kliučinsko, V. Pamakščio, Rusijos Federacijos veterinarinės ir fitosanitarinės priežiūros federalinės tarnybos Kaliningrado srities vadovo A. Ivanovo veiklą, siūlydamas Rusijos pareigūnams duoti pinigus, prašydamas V. Pamakščio, J. Miliaus, o per jį ir R. P. Kliučinsko neteisėtai veikti bendrovės „Judex“ interesais, P. Gražulis, būdamas aukščiausios valdžios atstovu – Seimo nariu, pažeidė:

- Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintą nuostatą, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs;

- Konstitucijos 59 straipsnyje ir Seimo statuto 1 straipsnyje įtvirtintas nuostatas, jog pareigas eidami Seimo nariai vadovaujasi Konstitucija, valstybės interesais, savo sąžine ir negali būti varžomi jokių mandatų;

- Konstitucijos 60 straipsnyje ir Seimo statuto 15 straipsnyje įtvirtintas nuostatas, jog Seimo nario darbas, taip pat išlaidos, susijusios su jo parlamentine veikla, atlyginamos iš valstybės biudžeto. Seimo narys negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus atlyginimą už kūrybinę veiklą;

- Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (2016 m. rugsėjo 19 d. įstatymo Nr. X-816 redakcija) 4 straipsnyje įtvirtintus pagarbos žmogui ir valstybei, teisingumo, sąžiningumo, skaidrumo ir viešumo, padarumo, pavyzdingumo, nesavanaudiškumo principus;

- Seimo statuto 18 straipsnyje įtvirtintas nuostatas, draudžiančias Seimo nario mandatą naudoti ne pagal paskirtį, tai yra ne Tautos, valstybės ir rinkėjų interesais, įpareigojančias gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, įpareigojančias vengti interesų konflikto tarp Seimo nario privačių interesų ir jo pareigų atstovauti visuomenės interesams;

ir tokiu būdu sistemingai, ilgą laiką, laikotarpyje ne vėliau kaip nuo 2015 m. gegužės 18 d. iki 2017 m. vasario 13 d. pasinaudodamas savo, kaip aukščiausios valdžios atstovo, statusu ir įtaka, menkino tiek užimamų pareigų prestižą, tiek ir institucijos, kurioje dirbo autoritetą, formavo neigiamą visuomenės nuomonę apie Seimą ir Seimo narius, vadovaudamasis ne Konstitucija ir valstybės, bet savo asmeniniais interesais, siekdamas turtinės naudos sau, parodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, kurdamas nepagrįsto atsiskaitymo ir įstatymų nepaisymo sistemą iškreipė Seimo funkcijas, veiklos principus, savo tarnybinės veiklos turinį, savo elgesiu parodė, kad jam negalioja įstatymai ir jis, aukštesnes pareigas einantis asmuo, net neturėdamas tam teisinio pagrindo, gali nurodinėti nepavaldiems asmenims, tuo pažeidė Konstitucijoje įtvirtintas bendražmogiškas vertybes ir skatino teisinį nihilizmą, taip sulaužė Seimo nario priesaiką, pažemino ir diskreditavo valstybės tarnautojo ir valstybės politiko – Seimo nario vardą, sumenkino Seimo, kaip Tautos atstovybės autoritetą ir dėl to didelės neturtinės žalos patyrė valstybė.

Įtariama, kad tokiuose Petro Gražulio veiksmuose yra požymiai nusikaltimo, numatyto Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 straipsnio 2 dalyje (2011 m. birželio 21 d. įstatymo Nr. XI-1472 redakcija).

Taigi kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo protokoluose, specialistų išvadose, liudytojų, iš dalies ir įtariamųjų parodymuose, kituose ikiteisminio tyrimo Nr. 01-2-00012-16 medžiagos dokumentuose esančių duomenų visuma leidžia pagrįstai įtarti, kad P. Gražulis padarė BK 228 straipsnio 2 dalyje numatytą sunkų nusikaltimą. Veiksmus, dėl kurių yra įtariamas, P. Gražulis padarė būdamas Lietuvos Respublikos Seimo nariu. P. Gražulis nuo 2012 m. lapkričio 16 d. yra Lietuvos Respublikos Seimo narys, turintis imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės, todėl jam pranešimas apie įtarimą įteiktas nebuvo.

Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroro 2016-08-02 nutarimu buvo nutarta apklausti P. Gražulį kaip specialųjį liudytoją Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau - BPK) 82 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, tai yra apie jo paties galimai padarytą nusikalstamą veiką. P. Gražulis atsisakė duoti parodymus. Tolesnio ikiteisminio tyrimo metu P. Gražuliui būtina įteikti pranešimą apie įtarimą, apklausti jį įtariamuoju, atlikti kitus procesinius veiksmus ir įvertinus visus surinktus duomenis, spręsti klausimą dėl bylos perdavimo teismui.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnyje nustatyta, kad Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė. Seimo narys už balsavimus ar kalbas Seime negali būti persekiojamas.

Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnyje nustatyta, kad Seimo nario asmuo neliečiamas, o už balsavimus ar kalbas Seime, tai yra Seimo, Seimo komitetų, komisijų ir frakcijų posėdžiuose negali būti persekiojamas. Seimo narys be Seimo sutikimo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, suimamas, negali būti kitaip suvaržoma jo laisvė.

Įvertinus nurodytas Konstitucijos, Seimo statuto nuostatas ir nustatytas faktines aplinkybes, tolesnis baudžiamasis procesas, ikiteisminis tyrimas, pranešimo apie įtarimą surašymas ir jo įteikimas P. Gražuliui, taip pat jo, kaip įtariamojo, apklausa, kardomųjų priemonių taikymas būtų

negalimas negavus Seimo sutikimo patraukti šį asmenį baudžiamojon atsakomybėn, jį suimti ar kitaip suvaržyti jo laisvę (BPK 3² straipsnis).

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi,

p r a š a u:

Lietuvos Respublikos Seimą leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn Lietuvos Respublikos Seimo narį Petrą Gražulį, jį suimti ir kitaip suvaržyti jo laisvę.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis